

AGRÁRMINISZTERIUM

TÁJÉKOZTATÓ FÓRUMOK A MAGÁN ERDŐGAZDÁLKODÁS SZERVEZŐDÉSEINEK ÉS SZAKIRÁNYÍTÁSÁNAK ÚJ JOGSZABÁLYI KERETEIRŐL

A fórum 15.00 órakor kezdődik.

Kérjük, hogy a csatlakozás után a kameráját és a mikrofonját a kezelőpanelen kapcsolja ki, és azokat a fórum ideje alatt csak akkor kapcsolja be, ha szót kért és kapott.

Javasoljuk viszont, hogy a rendezvény keretében bátran kérjenek szót, hiszen azt az Önök tájékoztatására szerveztük!

Köszönjük!

AGRÁRMINISZTERIUM

A MAGÁN ERDŐGAZDÁLKODÁS SZERVEZŐDÉSEINEK ÉS SZAKIRÁNYÍTÁSÁNAK ÚJ JOGSZABÁLYI KERETEI

7. rész

Magán erdőgazdálkodás fejlődésének szükségessége és lehetőségei
Magánerdészeti szakmai vállalkozások

Készítette:

Szalai Károly erdészeti vezető szakértő

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

A magán erdőgazdálkodás és a magánerdészeti vállalkozások fejlődésének szükségessége

A FEJLŐDÉS SZÜKSÉGESSÉGE

Korábbi megállapítások szerint a magán erdőgazdálkodást a birtok- és gazdálkodói viszonyok tartósan ígérkező elaprózottsága mellett a **szakirányítói szintű integrációval** lehet szervezettebbé és szakmaiabbá tenni.

Az előrelépést akadályozta, hogy a szakirányítói viszonyok is meglehetősen elapróztak.

Az elmúlt időszakban, de főleg az utóbbi két évben az erdőgazdálkodási tevékenység gazdasági környezetének folyamatos, majd ugrásszerű romlása az ágazat és az abban közreműködő vállalkozások **versenyképességének és a válságállóságának** kérdést is élesen felvetette.

A magán erdőgazdálkodás tekintetében ez azt jelenti, hogy már nem elég a szakirányítói szintű integráció, erdőgazdálkodói szinten is versenyképes üzemeknek, vállalkozásoknak kellene kialakulniuk.

A FEJLŐDÉS SZÜKSÉGESSÉGE

Az idei jogszabályi változások tulajdonképpen ezekre a kihívásokra igyekeztek együttes választ adni azzal, hogy **a szakmai vállalkozásoknak nagyobb lehetőségeket biztosított** mind a szakirányítás, mind pedig a használati jogon alapuló erdőgazdálkodás (eg. haszonbérlet, eg. integráció, erdőkezelés) terén.

A FEJLŐDÉS SZÜKSÉGESSÉGE

Ez is jelentős és bátor lépés volt, de **a neheze még hátra van!**

Eddig egy-két tucat ilyen magánerdészeti vállalkozás működött az országban.

Ezt a kört kellene rövid időn belül olyan szintre bővíteni, hogy optimális vállalkozásméreteket feltételezve el tudja látni a rendezetlen vagy a közeljövőben rendezetlené váló erdők minél nagyobb hányadán az erdőgazdálkodási, a fennmaradó magánerdőkben pedig a szakirányítási feladatokat.

A FEJLŐDÉS SZÜKSÉGESSÉGE

Akik most - esetenként kényszernek érezve - vállalkozást indítottak, ugyancsak bátor lépést tettek.

Ezekből az erdészeti szakirányító vállalkozásokból egy vagy néhány évtized alatt bizonyára kialakulna az a kellő számú és összetételű, stabil magánerdészeti vállalkozói kör, amelyről az előbb szó volt.

A mai gazdasági és szakmai kihívásokra azonban ennél gyorsabban kell reagálni, illetve az új vállalkozások kialakítására a mozgástér is csak egy ennél sokkal közelebbi jövőben lesz biztosított.

A FEJLŐDÉS SZÜKSÉGESSÉGE

Az évtizedes fejlődési folyamat gyorsítására az érintett vállalkozások mellett az állam, valamint a szakmai és érdekképviselői szervezetek képesek az alábbi eszközökkel:

- jogalkotás, illetve annak befejezése (társult erdőgazdálkodás szabályozása) a felmerülő korrekciók elvégzésével (ágazati szabályozás korrekciói, erdészeti és földügyi szabályozások közötti összhang megteremtése, erdőgazdálkodás adózási feltételeinek felülvizsgálata, egységesítése),
- támogatáspolitikai,
- szervezési, koordinációs feladatok (képzés, tanácsadás, piacszervezés, piacsabályozás, érdekvérvényesítési feladatok, együttműködések szervezése, stb.)

A jogszabályváltozásokról és azok várható hatásairól röviden

A JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK VÁRHATÓ HATÁSAI

Osztatlan közös tulajdon egyszerűsített felszámolása

Felcsillant a remény az osztatlan közös tulajdonból fakadó problémák rövid távú rendezésére, amely stabilabb alapokra helyezheti a magán erdőgazdálkodást.

Aggodalomra ad ugyanakkor okot az erdőingatlanok, és így a gazdálkodási viszonyok várható elaprózódása.

Lehetséges változások:

- a fennálló állapot marad, ha az osztatlan közös tulajdon felszámolására mégsem lesz akkora igény, vagy az eljárások nem mennek majd olyan gördülékenyen, mint ahogy jósolják;
- az erdőtulajdonosok számának minimális csökkenése mellett az erdőingatlanok számának többszöröződése, ha a folyamat inkább a megosztások felé megy;
- **az erdőtulajdonosok számának érzékelhetőbb csökkenése mellett az ingatlanok számának minimális emelkedése, ha a osztatlan közös tulajdon felszámolása tömeges megosztások helyett inkább az alternatív megoldásokkal kerül sor.**

A JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK VÁRHATÓ HATÁSAI

Használati megosztás

Akkor kerülhet előtérbe nagyobb gyakorisággal, ha az elkülönült gazdálkodásra nagy igény lesz, de az osztatlan közös tulajdon felszámolása nehézkesen megy.

Valamilyen szinten ez is hozzájárulhat az osztatlan közös tulajdonból fakadó nehézségek kezeléséhez, viszont ez is a gazdálkodási viszonyok elaprózódásával jár.

A JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK VÁRHATÓ HATÁSAI

Tulajdonosi egyéni erdőgazdálkodás

(1/1, szívességi földhasználat, többlethasználati megállapodás)

Az előtérbe kerülését az osztatlan közös tulajdon felszámolásának és a használati megosztásoknak az alakulása befolyásolja.

Előre láthatóan az érintett ingatlanok száma növekedni, az átlagos erdőbirtokok mérete viszont csökkenni fog.

A tulajdonosi egyéni erdőgazdálkodásnak is lehet reális alternatívája a használati jogon alapuló erdőgazdálkodás, amennyiben az érintett magánerdészeti vállalkozások megfelelő ajánlatokat tesznek a tulajdonosok részére.

A JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK VÁRHATÓ HATÁSAI

Tulajdonosi társult erdőgazdálkodás (PJT, EBT, egyéb új lehetőségek)

A számuk alakulása a PJT térhódításától, de még inkább **a társult erdőgazdálkodás készülő új szabályozásától** függ.

Olyan kedvező szabályozás, ami az Ebt-k arányának érzékelhető növekedését eredményezné, eddig még nem körvonalazódott, de nem is kizárt.

Felmerült az igénye ugyanakkor annak, hogy az osztatlan közös tulajdonú erdők tulajdonosai a jelenlegi Ebt-nél egyszerűbb keretek között is folytathassanak társult erdőgazdálkodást.

Ezzel egyes esetekben elejét lehetne venni a szükségtelen és hátrányos ingatlanmegosztásoknak is.

A JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK VÁRHATÓ HATÁSAI

Földhasználati jogon alapuló erdőgazdálkodás

(erdőgazdálkodási haszonbérlet, erdőgazdálkodási integráció, erdőkezelés, szívességi földhasználat)

Az előtérbe kerülésüket sok minden befolyásolhatja, a leginkább az **erdészeti vállalkozások szándékai és ajánlatai**.

Az erdőgazdálkodás eredményességének egyre kiszámíthatatlanabbá válása miatt az **erdészeti vállalkozások kockázatviselési hajlandósága várhatóan csökken**.

A klasszikus haszonbérleti konstrukció így várhatóan továbbra is ritka lesz, a jelenlegi folyamatok talán inkább a megbízási alapon működő erdőkezelési jogcímet helyezik előtérbe.

A magánerdészeti vállalkozások fejlődési, fejlesztési lehetőségei

Magán erdőgazdálkodási piac nagyságának becslése

A magánerdők 90 %-a rendezetté válhat.

A rendezett vagy rendezetté váló magánerdők harmada (kb. 250 ezer ha) tulajdonosi használatban marad.

A jelenleg rendezetlen vagy rendezetlenné váló, tulajdonosi használatba nem kerülő erdők egy részén, **kb. 250 ezer ha-on új lehetőségek nyílnak a használati jogon alapuló erdőgazdálkodásra** (erdőgazdálkodási haszonbérlet, erdőgazdálkodási integráció, erdőkezelés).

A megmaradó rendezett, valamint a tulajdonosi használatba kerülő, azaz **kb. 500 ezer ha erdőben folyó erdőgazdálkodást továbbra is szakirányítani kell**, nagyjából megbízási jogviszony keretében.

Erdészeti szakirányító vállalkozások száma jelenleg kb. 500, ami a folyamat végére mondjuk kb. 800-ra nő.

- 60 %-uk továbbra is csak szakirányítást kíván végezni kisebb területen, mellékállású vállalkozóként (kb. 100 ezer ha)
- 20 %-uk továbbra is elsősorban csak szakirányítást akar végezni közepes nagyságú területen, főállású vállalkozóként (kb. 200 ezer ha)
- 20%-uk több lábon álló magánerdészeti vállalkozást szeretne kiépíteni (kb. 150 ezer ha szakirányított terület, valamint kb. 100 ezer ha meglévő és kb. 250 ezer ha új üzemi terület)

Kb. 160 vállalkozásra tehát kb. 500 ezer ha üzemi és szakirányított terület jut (átlagosan kb. 3 ezer ha/vállalkozás)

A versenynek egyelőre tehát abba a szakaszába lépünk, amikor még mindenkinek juthat elegendő feladat, aki részt akar vállalni belőle.

Egymást segítve, támogatva is lehet haladni!!!

FEJLŐDÉSI LEHETŐSÉGEK

A piac nagyságának becsléséhez hozzátartozik ugyanakkor az is, hogy a magán erdőgazdálkodás meglehetősen gyenge jövedelmezőségű tevékenység, így a szakirányítóként vagy erdőgazdálkodóként közreműködő **magánerdészeti vállalkozások a gazdálkodás eredményéből nagy profitra nem számíthatnak!**

További kiegészítő tevékenység lehetőségek:

- szaktanácsadási szolgáltatások,
- osztatlan közös tulajdon felszámolásának menedzselése,
- támogatás igénylések menedzselése,
- erdőtelepítések tervezése, kivitelezése, saját erdőtelepítések,
- értébecslési szolgáltatások
- kivitelezési szolgáltatások,
- értékesítési, beszerzési szolgáltatások,
- szaporítóanyag termesztés.

Támogatáspolitikai:

Államilag finanszírozott szakirányítás, vagy faluerdész hálózat felállítása nem várható!!!

Egyelőre bejáratott erdészeti szervezetfejlesztési uniós támogatások sincsenek!!!

A szükségleteket* és a feltételezett lehetőségeket időben jeleztük az AM részére, bízunk benne, hogy elindították az illetékesek gondolkodását, és születnek alkalmazható megoldások.

Uniós támogatási lehetőségek:

- szaktanácsadás támogatása
- vidéki vállalkozások indulásának támogatása (beruházási, működési támogatás)**
- VP-s beruházási támogatások (pl. gépbeszerzés, csk. fejlesztés) **induló vállalkozásoknak is!**
- kedvezményes hitelek **induló vállalkozásoknak is!**

** Legfőbb szükséglet, hogy az induló vállalkozások tőkebefektetési lehetőségei minimálisak. Tudják, mit akarnak csinálni, az előbbieik alapján a kereslet is megvan a tevékenységükre, viszont valahogy el kellene indulniuk, és meg kell vetniük a lábukat a piacon.*

*** A magán erdőgazdálkodásban egyelőre nem a generációváltás a fő probléma, hanem a hatékony működést biztosító gazdálkodói és szakirányítási szervezetrendszer kialakítása. Nem fiatal gazda támogatásban, hanem az induló vagy bővülő szakmai vállalkozások támogatásában kell gondolkodni!!!*

AGRÁRMINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmet!